

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. tammikuuta 2021
(OR. en)

12569/20

Toimielinten välinen asia:
2018/0251 (NLE)

ATO 64
CADREFIN 355

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON ASETUS Liettuassa sijaitsevan Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstäpoiston avustusohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1369/2013 kumoamisesta

NEUVOSTON ASETUS (EU) .../...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**Liettuassa sijaitsevan Ignalinan ydinvoimalaitoksen
käytöstäpoiston avustusohjelman perustamisesta ja
asetuksen (EU) N:o 1369/2013 kumoamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon vuoden 2003 liittymisasiakirjan ja erityisesti sen 56 artiklan ja sen liitteenä olevassa pöytäkirjassa N:o 4 olevan 3 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Liettua sitoutui Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehtyyn asiakirjaan¹, jäljempänä 'liittymisasiakirja', liitetyn Ignalinan ydinvoimalaitosta Liettuassa koskevan pöytäkirjan N:o 4² mukaisesti sulkemaan Ignalinan ydinvoimalaitoksen reaktorin 1 joulukuun 31 päivään 2004 mennessä ja reaktorin 2 joulukuun 31 päivään 2009 mennessä sekä poistamaan sen jälkeen kyseiset reaktorit käytöstä.
- (2) Liittymisasiakirjan mukaisten velvoitteidensa mukaisesti ja unionin avustuksella Liettua on sulkenut kyseiset reaktorit annetuissa määräajoissa ja edistynyt huomattavasti niiden käytöstäpoistossa. Lisää työtä tarvitaan, jotta säteilyvaaran tasoa voidaan edelleen laskea. Käytettävissä olevien arvioiden mukaan tähän tarkoitukseen tarvitaan lisävaroja vuoden 2020 jälkeenkin.

¹ EUVL L 236, 23.9.2003, s. 33.

² EUVL L 236, 23.9.2003, s. 944.

- (3) Tämän asetuksen mukaisissa toiminnoissa olisi noudatettava sovellettavaa unionin oikeutta ja kansallista lainsäädäntöä. Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto olisi toteutettava ydinturvallisuutta koskevan unionin oikeuden eli neuvoston direktiivin 2009/71/Euratom¹ ja jätehuoltoa koskevan unionin oikeuden eli neuvoston direktiivin 2011/70/Euratom² mukaisesti. Direktiivin 2011/70/Euratom 4 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioilla säilyy perimmäinen vastuu käytetyn ydinpolttoaineen ja syntyneen radioaktiivisen jätteen turvallisesta huollosta.
- (4) Ignalinan ydinvoimalaitoksen, jossa on kaksi Neuvostoliitolta perittyä RBMK-tyyppistä 1 500 megawatin reaktoriyksikköä, ennenaikainen sulkeminen ja sitä seuraava käytöstä poistaminen olivat ennennäkemätön haaste ja Liettualle poikkeuksellisen painava taloudellinen taakka, joka ei ole suhteessa maan kokoon eikä sen taloudelliseen voimaan. Pöytäkirjassa N:o 4 todetaan, että unionin rahoitustuki Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamista varten sekä sen sulkemisen ja käytöstä poistamisen seurauksien käsittelemiseksi jatkuu keskeytyksettä vuoden 2006 jälkeenkin seuraavien rahoitusnäkymien voimassaolokautena.

¹ Neuvoston direktiivi 2009/71/Euratom, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2009, ydinlaitosten ydinturvallisuutta koskevan yhteisön kehyksen perustamisesta (EUVL L 172, 2.7.2009, s. 18).

² Neuvoston direktiivi 2011/70/Euratom, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2011, yhteisön kehyksen perustamisesta käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen vastuullista ja turvallista huoltoa varten (EUVL L 199, 2.8.2011, s. 48).

- (5) Tässä asetuksessa vahvistetaan Liettuassa sijaitsevan Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstäpoiston avustushjelman, jäljempänä 'ohjelma', koko keston ajaksi rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen¹ 17 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjueenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (6) Ohjelma olisi perustettava seitsemäksi vuodeksi, jotta sen kesto vastaisi neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) .../...²⁺ säädettyä monivuotisen rahoituskehysten kesto.
- (7) Ohjelmaan sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2018/1046³, jäljempänä 'varainhoitoasetus'. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuita, rahoitusapua ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista koskevat säännöt.

¹ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

² Neuvoston asetus (EU, Euratom) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L ..., ..., s. ...).

+ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 9970/20 olevan asetuksen numero ja täydennetään vastaava alaviite.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (8) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013¹ sekä neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95², (Euratom, EY) N:o 2185/96³ ja (EU) 2017/1939⁴ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet. Erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 nojalla Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet suorittaa hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

² Neuvoston asetukset (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

³ Neuvoston asetukset (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁴ Neuvoston asetukset (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

Euroopan syyttäjänvirastolla (EPPO) on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti valtuudet tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia sekä nostaa niistä syyte Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371¹ mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on varainhoitoasetuksen mukaisesti toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOlle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (9) Tämä asetus ei vaikuta valtioneuvoston toimintoihin, joita tulevaisuudessa mahdollisesti toteutetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 ja 108 artiklan mukaisesti.
- (10) Tämän asetuksen nojalla myönnettävällä rahoituksella olisi keskityttävä toimintoihin, joilla käytöstäpoiston turvallisuustavoitteet toteutetaan.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (11) Ohjelmaan olisi kuuluttava myös tietämyksen lisääminen ja kokemusten jakaminen. Ohjelman puitteissa ydinvoimalaitoksen käytöstäpoistoprosessista muodostunutta tietämystä, saatuja kokemuksia ja opittuja asioita olisi levitettävä unionissa koordinoiden ja pyrkien synergiaetuihin muiden käytöstäpoistotoimia koskevien unionin ohjelmien kanssa, joita toteutetaan Bulgariassa, Slovakiassa ja komission ydinlaitoksissa Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) laitosalueilla, koska tällaisilla toimenpiteillä saavutetaan suurin EU-tason lisäarvo ja parannetaan työntekijöiden ja muun väestön turvallisuutta sekä edistetään ympäristönsuojelua. Yhteistyön laajuus, menettelytapa ja taloudelliset näkökohdat olisi määriteltävä yksityiskohtaisesti monivuotisessa työohjelmassa, ja niistä voitaisiin myös tehdä sopimuksia jäsenvaltioiden kesken ja/tai komission kanssa.
- (12) JRC:n olisi helpotettava tietämyksen levittämistä koordinoidusti unionin eri sidosryhmien kesken esimerkiksi laatimalla markkina-analyysejä, tarkasteluja ja arviointeja tietotarpeista unionissa, määrittämällä yhteistyön mahdolliset suunnat, yhteistyöstä kiinnostuneet sidosryhmät sekä alat, joilla ohjelman toteutuksen yhteydessä muodostunut tietämys toisi eniten lisäarvoa, ja kehittämällä malleja tietämyksen jakamiselle. JRC:n olisi rahoitettava uuden tietämyksen levittäminen. Jäsenvaltion olisi voitava tehdä aloite suhteiden ja vaihdon kehittämiseksi tietämyksen levittämistä varten.

- (13) Ignalinan ydinvoimalaitoksen poistaminen käytöstä olisi suoritettava parasta mahdollista teknistä asiantuntemusta käyttäen ja käytöstä poistettavien laitosten luonne ja tekniset erityispiirteet asianmukaisesti huomioon ottaen, jotta varmistetaan turvallisuus ja suurin mahdollinen tehokkuus, ottaen täten huomioon kansainväliset parhaat käytännöt.
- (14) Liettuan ja komission olisi varmistettava käytöstäpoistoprosessin etenemisen tehokas seuranta ja valvonta, jotta taataan, että tämän asetuksen nojalla osoitetulla rahoituksella saadaan mahdollisimman suuri EU-tason lisäarvo, vaikka perimmäinen vastuu käytöstä poistamisesta on Liettualla. Tähän sisältyy edistymisen ja tulosten tehokas mittaaminen sekä korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen tarvittaessa. Tätä varten olisi perustettava seuranta- ja tiedotustehtävistä vastaava komitea, jonka puheenjohtajuudesta vastaisivat komission edustaja ja Liettuan edustaja yhdessä.
- (15) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten sopimuksen¹ 22 ja 23 kohdan mukaan ohjelmaa olisi arvioitava säädettyjen erityisten seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttäen kuitenkin varsinkin jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista raskautta ja ylisääntelyä. Kyseisiin vaatimuksiin olisi tarvittaessa sisällyttävä mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan ohjelman käytännön vaikutuksia.

¹ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (16) Ohjelmalle osoitettujen määrärahojen määrää sekä ohjelmakautta olisi voitava tarkastella uudelleen väliarviointikertomuksen tulosten perusteella.
- (17) Tämän asetuksen nojalla yhteisrahoitetut toiminnot olisi määriteltävä Liettuan neuvoston asetuksen (EU) N:o 1369/2013¹ mukaisesti toimittamassa käytöstäpoistosuunnitelmassa määritettyjen rajojen puitteissa. Kyseisessä suunnitelmassa määritellään ohjelman soveltamisala sekä käytöstäpoistoprosessin lopullinen vaihe ja päättymispäivä. Lisäksi se kattaa käytöstäpoistotoimet sekä niiden aikataulun, kustannukset ja tarvittavat henkilöstöresurssit. Liettuan olisi tarvittaessa toimitettava käytöstäpoistosuunnitelman päivitettyt versiot komission tarkasteltaviksi työohjelmien valmistelua varten.
- (18) Ohjelman mukaiset toiminnot olisi toteutettava unionin ja Liettuan yhteisesti rahoittamana. Unionin yhteisrahoituksen enimmäismäärä olisi vahvistettava edellisissä ohjelmissa vakiintuneiden yhteisrahoituskäytäntöjen mukaisesti. Vertailukelpoisissa unionin ohjelmissa omaksuttu käytäntö ja Liettuan vahvistunut talous huomioon ottaen unionin yhteisrahoitusosuuden olisi oltava 86 prosenttia avustuskelpoisista kustannuksista ohjelman alusta tämän asetuksen nojalla rahoitettavien toimintojen toteuttamisen päättämiseen saakka. Jäljelle jäävä rahoitusosuus olisi saatava Liettualta ja muista lähteistä kuin unionin talousarviosta, esimerkiksi kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta ja muilta tuenantajilta.

¹ Neuvoston asetus (EU) N:o 1369/2013, annettu 13 päivänä joulukuuta 2013, unionin tuesta ydinvoimaloiden käytöstä poistamisen avustusoajelmalle Liettuassa ja asetuksen (EY) N:o 1990/2006 kumoamisesta (EUVL L 346, 20.12.2013, s. 7).

- (19) Asetus (EU) N:o 1369/2013 olisi näin ollen kumottava.
- (20) Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 22/2016 "Ydinvoimaloiden käytöstäpoistoa Liettuassa, Bulgariassa ja Slovakiassa koskevat EU:n avustusohjelmat: vuoden 2011 jälkeen on edistytty jonkin verran, mutta edessä on suuria haasteita", siinä esitetyt suositukset sekä komission vastaus on otettu asianmukaisesti huomioon.
- (21) On pantu merkille Euroopan parlamentin 17 päivänä tammikuuta 2019 hyväksymä lainsäädäntöpäätöslauselma ehdotuksesta neuvoston asetukseksi Liettuassa sijaitsevan Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstäpoiston avustusohjelman (Ignalina-ohjelma) perustamisesta ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1369/2013 kumoamisesta.
- (22) Ohjelma kuuluu käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevan toimintapolitiikan toteuttamiseksi direktiivin 2011/70/Euratom nojalla perustetun Liettuan kansallisen ohjelman soveltamisalaan.
- (23) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹ mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (24) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Kyseisissä varainhoitoasetukseen sisältyvissä säännöissä vahvistetaan varsinkin menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta. SEUT 322 artiklan nojalla hyväksytyt säännöt koskevat myös yleistä ehdollisuusjärjestelmää unionin talousarvion suojaamiseksi.
- (25) Tämän asetuksen mukaiset unionin rahoituksen toteutustavat ja rahoitusmuodot olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä voidaan saavuttaa toimintojen erityistavoitteet ja saada aikaan tuloksia, kun otetaan huomioon erityisesti tarkastusten kustannukset, hallinnollinen rasitus ja oletettu noudattamatta jättämisen riski. Tässä olisi harkittava kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttämistä sekä varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua rahoituksen, joka ei perustu kustannuksiin, käyttämistä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä asetuksella perustetaan Liettuassa sijaitsevan Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstäpoiston avustusohjelma, jäljempänä 'ohjelma', 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavaksi ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyväksi kaudeksi.
2. Siinä vahvistetaan ohjelman tavoitteet, sen talousarvio 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavalle ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyvälle kaudelle sekä unionin rahoituksen toteutustavat ja rahoitusmuodot.

2 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'käytöstäpoistolla' kansallisen lainsäädännön mukaisia hallinnollisia ja teknisiä toimenpiteitä, joilla mahdollistetaan ydinlaitoksen viranomaistarkastusten lopettaminen kokonaan tai osittain ja joilla pyritään varmistamaan ihmisten ja ympäristön suojele pitkällä aikavälillä, mukaan lukien radionuklidijäämien tasojen alentaminen materiaaleissa ja ydinlaitosalueella;
- 2) 'käytöstäpoistosuunnitelmalla' asiakirjaa, johon sisältyvät yksityiskohtaiset tiedot ehdotetusta käytöstäpoistosta ja jossa esitetään valittu käytöstäpoistostrategia, käytöstäpoistotoimien aikataulu, tyyppi ja järjestys, sovellettava jätehuoltostrategia, mukaan lukien jätteiden vapauttaminen valvonnasta, ehdotettu lopullinen vaihe, käytöstäpoiston yhteydessä syntyvän jätteen varastointi ja loppusijoitus, käytöstäpoiston määräaika, käytöstäpoiston päätökseen saattamista koskeva kustannusarvio sekä tavoitteet, odotetut tulokset, välitavoitteet, määräpäivät sekä niitä vastaavat keskeiset tulosindikaattorit, mukaan lukien tarvittaessa ansaittuun arvoon perustuvat indikaattorit. Käytöstäpoistosuunnitelman laatii ydinlaitoksen toimiluvanhaltija, ja se otetaan huomioon ohjelman monivuotisissa työohjelmissa.

3 artikla
Ohjelman tavoitteet

1. Ohjelman yleisenä tavoitteena on auttaa Liettuaa toteuttamaan Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto siten, että painopiste on siihen liittyvien turvallisuushaasteiden hallinnassa, samalla kun pyritään lisäämään tietämystä ydinlaitosten käytöstäpoistoprosessista ja käytöstäpoistotoimien tuloksena syntyvän radioaktiivisen jätteen huollosta.
2. Ohjelman erityistavoitteena on toteuttaa käytöstäpoistosuunnitelman mukaisesti Ignalinan ydinvoimalaitoksen laitteiston ja reaktorikuilujen purkaminen ja dekontaminaatio, mukaan lukien käytöstäpoistotoimien tuloksena syntyvän radioaktiivisen jätteen huolto, sekä jatkaa purkujätteen ja aiemmin kertyneen jätteen turvallista huoltoa.
3. Ohjelman erityistavoitteiden yksityiskohtainen kuvaus on liitteessä I. Komissio voi muuttaa liitettä I täytäntöönpanosäädöksillä 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4 artikla
Ohjelman talousarvio

1. Rahoituspuitteet ohjelman toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä kaudella ovat 552 000 000 euroa käypinä hintoina.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettulla määrällä voidaan kattaa liitteessä I kuvattujen toimintojen lisäksi menoja, jotka liittyvät ohjelman toteutusta koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, mukaan lukien organisaation tietotekniikkajärjestelmät. Tällaiset menot on dokumentoitava.
3. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimintoja koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi.

5 artikla
Tietämyksen levitys

1. Ohjelman toteutuksen yhteydessä muodostunut tietämys levitetään unionin tasolla.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun toiminnan toteutustoiminnot rahoitetaan JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelmasta sellaisena kuin se on määriteltynä neuvoston asetuksen (Euratom) .../...¹⁺ 2 artiklan 5 alakohdassa. JRC koordinoi tietämyksen jäsentelyä ja levittämistä jäsenvaltioihin.
3. Tietämyksen levittämisprosessi sisällytetään 9 artiklassa tarkoitettuun työohjelmaan, jossa se myös määritellään.

6 artikla

Unionin rahoituksen toteutustavat ja rahoitusmuodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti tai välillistä hallinnointia varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa lueteltujen yhteisöjen kanssa.
2. Ohjelmasta voidaan myöntää unionin rahoitusta missä tahansa varainhoitoasetuksessa vahvistetussa muodossa.

¹ Neuvoston asetus (Euratom) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevan erityisen rahoitusohjelman perustamisesta sekä asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 kumoamisesta (EUVL L ..., ..., s. ...).

⁺ Virallinen lehti: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 12566/20 olevan asetuksen numero ja täydennetään vastaava alaviite.

II LUKU

AVUSTUSKELPOISUUS

7 artikla

Avustuskelpoiset toiminnot

Unionin rahoitusta voivat saada ainoastaan sellaiset toiminnot, joilla toteutetaan 3 artiklassa säädettyjä tavoitteita.

8 artikla

Yhteisrahoitusosuudet

On pyrittävä kaikin tavoin jatkamaan liittymistä valmistelevan tuen ja aiempien monivuotisten rahoitusohjelmien puitteissa myönnetyn tuen yhteydessä vakiintunutta käytäntöä soveltaa yhteisrahoitusta Liettuan toteuttamissa käytöstäpoistotoimissa sekä tarvittaessa saamaan yhteisrahoitusta muista lähteistä.

Ohjelmasta rahoitettava unionin enimmäisrahoitusosuus on kokonaisuudessaan 86 prosenttia. Jäljelle jäävä rahoitusosuus on saatava Liettualta ja muista rahoituslähteistä kuin unionin talousarviosta. Unioni rahoittaa 100-prosenttisesti 5 artiklassa tarkoitetut tietämyksen levittämistoimet.

III LUKU

OHJELMASUUNNITTELU, SEURANTA, ARVIOINTI JA VALVONTA

9 artikla

Työohjelma

1. Ohjelma toteutetaan varainhoitoasetuksen 110 artiklassa tarkoitetulla monivuotisella työohjelmalla. Monivuotinen työohjelma hyväksytään 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa monivuotisessa työohjelmassa otetaan huomioon käytöstäpoistosuunnitelma, jota käytetään perustana ohjelman seurannassa ja arvioinnissa.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa monivuotisessa työohjelmassa todetaan nykytilanne ja määritellään varojen käyttöä koskevat tavoitteet, odotetut tulokset, niihin liittyvät tulosindikaattorit ja aikataulu sekä tietämyksen levittämisen yksityiskohdat.

10 artikla

Raportointi ja seuranta

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan ohjelman edistymisestä 3 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä II.
2. Tuloraportointijärjestelmällä on varmistettava, että ohjelman toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti. Tätä varten unionin varojen saajille ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava kokonaiskustannuksiin ja ohjelmaan liittyviin riskeihin suhteutetut raportointivaatimukset.
3. Komissio laatii kunkin vuoden lopussa kertomuksen edellisinä vuosina toteutetun työn edistymisestä, mukaan lukien tarjouskilpailusta johtuvien toimintojen osuus, ja esittää sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

11 artikla

Arviointi

1. Arvioinnit on suoritettava oikea-aikaisesti, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa.
2. Ohjelman väliarviointi on suoritettava heti kun ohjelman toteuttamisesta on saatavilla riittävästi tietoa, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua 1 artiklan 1 kohdassa mainitun kauden alkamisesta. Väliarvioinnissa käsitellään myös mahdollisuuksia 9 artiklassa tarkoitetun monivuotisen työohjelman muuttamiseen.
3. Komissio laatii ohjelman lopullisen arvioinnin ohjelman toteuttamisen päätyttyä, kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua 1 artiklan 1 kohdassa mainitun kauden päättymisestä.
4. Komissio toimittaa arviointien johtopäätökset ja niihin liittyvät huomautuksensa Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

12 artikla
Tarkastukset

Henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten tai elinten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoitusosuuden ja kansallisen rahoitusosuuden käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan varainhoitoasetuksen 127 artiklan mukaisesti.

13 artikla
Komitea

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Kun komitean lausunto on määrä hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.

IV LUKU

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

14 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava kyseisen rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimintoja ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa eri kohderyhmille, tiedotusvälineet ja suuri yleisö mukaan lukien.
2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat ohjelmaa, ohjelman mukaisesti toteutettuja toimintoja ja saavutettuja tuloksia.
3. Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa tiedotustoimintaa sikäli kuin kyseiset prioriteetit liittyvät 3 artiklassa säädettyihin tavoitteisiin.

15 artikla
Kumoaminen

Kumotaan asetus (EU) N:o 1369/2013.

16 artikla
Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimintoja, jotka on käynnistetty noudattaen asetusta (EU) N:o 1369/2013, jota sovelletaan edelleen kyseisiin toimintoihin niiden päättämiseen asti.
2. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen ohjelman ja asetuksen (EU) N:o 1369/2013 nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.
3. Unionin talousarvioon voidaan 4 artiklan 2 kohdassa säädettyjen menojen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja vuoden 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimintoja, joita ei ole saatu päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027.

17 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

Ohjelman tavoitteiden yksityiskohtainen kuvaus

1. Ohjelman yleisenä tavoitteena on auttaa Liettuaa toteuttamaan Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto siten, että painopiste on siihen liittyvien turvallisuushaasteiden hallinnassa. Kun käytettyjen polttoaineriippujen poistaminen reaktorirakennuksista on saatu päätökseen, ohjelmassa seuraavaksi käsiteltävät keskeiset turvallisuushaasteet ovat reaktorisydänten purkaminen sekä jatkuva purkujätteen ja aiemmin kertyneen jätteen turvallinen huolto.
2. Ohjelmalla avustetaan vuonna 2021 alkavalla rahoituskaudella erityisesti seuraavia toimintoja, jotka sisältyvät Liettuan asetuksen (EU) N:o 1369/2013 mukaisesti toimittamaan käytöstäpoistosuunnitelmaan:
 - a) reaktorikuilujen yläosien ja pohjien sekä laitteiston purkaminen ja dekontaminaatio käytöstäpoistosuunnitelman mukaisesti. Edistymistä tässä tavoitteessa on mitattava poistettujen materiaalien määrän ja tyyppien sekä ansaitun arvon mukaan;

- b) reaktorikuilujen keskiosien (grafiittisydämet) purkamisen ja dekontaminaation suunnittelu. Edistymistä tässä tavoitteessa on mitattava ansaitun arvon mukaan. Tämä tavoite on saavutettava ennen vuotta 2027, jolloin myönnetään asiaankuuluvat luvat varsinaiseen purkamiseen ja dekontaminaatioon, jotka on määrä suorittaa vuoden 2027 jälkeen;
- c) purkujätteen ja aiemmin kertyneen jätteen turvallinen huolto jätteen välivarastointiin tai loppusijoitukseen asti (jäteluokasta riippuen), mukaan lukien tarvittaessa jätehuollon infrastruktuurin valmiiksi saattaminen. Tämä tavoite on toteutettava käytöstäpoistosuunnitelman mukaisesti. Edistymistä tässä tavoitteessa on mitattava turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrän ja tyyppin sekä ansaitun arvon mukaan;
- d) rakennusten purkuohjelman toteuttaminen. Edistymistä tässä tavoitteessa on mitattava purettujen rakennusten määrän sekä ansaitun arvon mukaan;
- e) käytöstäpoistoluvan saaminen sen jälkeen kun Ignalinan ydinvoimalaitoksen reaktoreista 1 ja 2 on poistettu polttoaine;

f) säteilyvaarojen pienentäminen. Edistymistä tässä tavoitteessa on mitattava toimintojen ja laitoksen turvallisuusarvioinneilla määrittäen, millä tavoilla mahdollisia altistumisia saattaa tapahtua, ja arvioiden mahdollisten altistumisten todennäköisyyttä ja laajuutta.

3. Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstäpoistosuunnitelmassa vahvistettiin ohjelmaan sisältyvien töiden erittely (Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstäpoistotoimien ja -hankkeiden rakennehierarkia, "Ignalina NPP Decommissioning Activity and Projects Decomposition Hierarchical Structure"). Tämän rakenteen ensimmäinen taso muodostuu seuraavista kuudesta osiosta:

- a) P.0 "Yritystoiminnan järjestäminen";
- b) P.1 "Käytöstäpoiston valmistelu";
- c) P.2 "Laitoksen purkaminen ja alueen ennallistaminen";
- d) P.3 "Käytetyn ydinpolttoaineen käsittely";
- e) P.4 "Jätteiden käsittely";
- f) P.5 "Toiminnan jälkeinen ohjelma".

Osi P.0 "Yritystoiminnan järjestäminen" kattaa yrityksen johtamisen, valvonnan ja laadunvarmistuksen, säteilyvalvonnan ja ympäristövalvonnan, fyysisen turvallisuuden, yritystoimien insinöörinkonsultoinnin ja oikeudellisen tuen sekä yleisöviestinnän.

Osio P.1 "Käytöstäpoiston valmistelu" kattaa käytöstäpoiston ennakoedellytysten järjestämisen (kuten laitteiston inventoinnin ja säteilyominaisuuksien selvittämisen), infrastruktuurin muokkaamisen, laitteiden asentamisen ja tilojen rakentamisen, järjestelmien ja laitteiston eristämisen sekä prosessijärjestelmien, laitteiston ja laitosten dekontaminaation.

Osio P.2 "Laitoksen purkaminen ja alueen ennallistaminen" kattaa reaktorien purkamisen, prosessilaitteiston ja -järjestelmien purkamisen ja jätteiden esikäsittelyn, laitosten purkamisen ja alueen ennallistamisen.

Osio P.3 "Käytetyn ydinpolttoaineen käsittely" kattaa käytetyn ydinpolttoaineen käsittelyn ja varastoinnin.

Osio P.4 "Jätteiden käsittely" kattaa toiminnasta ja käytöstäpoistosta aiheutuneiden erittäin matala-, matala- ja keskiaktiivisten ydinjätteiden käsittelyn, pakkaamisen, varastoinnin ja loppusijoituksen.

Osio P.5 "Toiminnan jälkeinen ohjelma" kattaa laitosten, energialähteiden, vesivarantojen, viemäröinnin ja vedenpuhdistuksen toiminnan ja ylläpidon.

4. Keskeisiä turvallisuushaasteita käsitellään 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavalla ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyvällä kaudella osioihin P.1, P.2 ja P.4 kuuluvilla toiminnoilla. Reaktorisydänten purkaminen sisältyy osioon P.2. Pienempiä haasteita käsitellään osiossa P.3, kun taas osiot P.0 ja P.5 kattavat käytöstäpoiston tukitoimintoja.
5. Tätä varten, kun komissio valmistelee monivuotista työohjelmaa, se harkitsee tiiviissä yhteistyössä Liettuan kanssa käytävissä olevien varojen jakamista taulukossa 1 esitettyjen prioriteettien mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 8 artiklaa.

Taulukko 1

#	Osio	Prioriteetti
P.0	Yritystoiminnan järjestäminen	II
P.1	Käytöstäpoiston valmistelu	I
P.2	Laitoksen purkaminen ja alueen ennallistaminen	I
P.3	Käytetyn ydinpolttoaineen käsittely	II
P.4	Jätteiden käsittely	I
P.5	Toiminnan jälkeinen ohjelma	III

6. Ohjelman puitteissa käytöstäpoistoprosessista muodostunut tietämys, saadut kokemukset ja opitut asiat levitetään unionin sidosryhmien kesken, mikä lisää ohjelman EU-tason lisäarvoa. Näihin toimintoihin voi sisältyä
- unionin sidosryhmien välisten suhteiden ja vaihdon kehittäminen, mukaan lukien jäsenvaltioiden aloitteet;
 - ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja jätehuollon hallinnointikysymyksiä, parhaita johtamiskäytäntöjä, teknologisia haasteita ja käytöstäpoistoprosesseja sekä operatiivisella että organisaation tasolla koskevan yksitulkintaisen tiedon dokumentoiminen ja sen saattaminen käyttöön monenvälisillä tietämyksen siirroilla, jotta saadaan aikaan mahdollisia synergioita EU:ssa.

Kyseisten toimintojen osalta unioni rahoittaa 100 prosenttia avustuskelpoisista kustannuksista.

JRC raportoi kyseisissä toiminnoissa saavutetusta edistymisestä, jonka mittaamisessa se käyttää monivuotisessa työohjelmassaan määrittelemiään indikaattoreita.

7. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen sijoittaminen syvällä kallioperässä sijaitsevaan loppusijoitustilaan ja sen valmistelu eivät sisälly 4 artiklan 1 kohdassa vahvistettuihin rahoituspuitteisiin.

LIITE II

Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan ohjelman edistymisestä 3 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamisessa

- 1) Radioaktiivisen jätteen huolto
 - turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrä ja tyyppi sekä tyyppikohtaiset vuositavoitteet, jotka vastaavat ohjelman välitavoitteita.

 - 2) Purkaminen ja dekontaminaatio
 - poistettujen materiaalien määrä ja tyyppi sekä tyyppikohtaiset vuositavoitteet, jotka vastaavat ohjelman välitavoitteita.
-